

Ve dnech 17.-18.10.1977 proběhlo u Městského soudu v Praze hlavní líčení proti Otovi Ornestovi, Jiřímu Ledererovi, Františku Pavlíčkovi a Václavu Havlovi. Byli uznáni vinnými ze spáchání trestného činu podvracení republiky podle § 98 odst. 1. 2. tr.z. /Lederer, Ornest/, § 98 odst. 1 tr.z. /Pavlíček/ a poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112 tr.z. /Havel/ a odsouzení k trestům odnětí svobody: Ota Ornest na 3 a půl roku, Jiří Lederer na 3 roky /oba do II. nápravně výchovné skupiny/, Fr. Pavlíček k 17 měsícům a Václav Havel ke 14 měsícům /oba s podmíněným odkladem na zkušební dobu tři let/. Všichni obžalovaní se odvolali. Líčení bylo nařízeno do jedné z nejmenších jednacích síní. Ač bylo veřejné, veřejnost ~~xx~~ byla zcela vyloučena. Do jednacích síní byli vpuštěni jen příbuzní obžalovaných a to pouze po jednom s výjimkou Lederera, kdy se směl po intervenci obhájce jednání zúčastnit vedle manželky i jeho syn. Přátelé obžalovaných, zahraniční novináři a zástupce organizace Amnesty International, jimž byl znemožněn vstup do soudní síně, byli navíc různě šikanováni desítkami uniformovaných i neuniformovaných příslušníků policie a filmováni kamerami průmyslové televize, umístěnými ve vchodu do budovy a v oknech budovy proti hlavnímu vchodu soudu. Samotné jednání, původně plánované na 3 dny, bylo značně uspěchané a bylo kráceno zejména také v posledním možném formálním aktu obhajoby obžalovaných, v jejich závěrečných řečech. Přeličení jako předseda senátu vedl JUDr. Antonín Kašper. Senát neuznal, že šíření informací - což bylo jádrem žalovaného jednání - nemůže být činěno předmětem trestního stíhání, ztotožnil se ve svém názoru s StB a prokuraturoou a porušil tak v bodu § 19 vyhlášky č. 120/76 Sb. Mezinárodní pakt o občanských a politických právech.

Po procesu proti Alešovi Macháčkovi a Vladimíru Laštůvkovi, konaném koncem září tr. v Ústí n/L. /informovali jsme minule/ se nerespektování zmíněného paktu v tomto procesu očekávalo. Ve snaze zabránit tomu a případnému zkreslení skutečnosti, vydali mluvčí Charty 77 dne 12.10.77 prohlášení, v němž upozornili na výše zmíněné skutečnosti a žádali propuštění obžalovaných. Se stejnou žádostí se spisovatelé L. Vaculík a P. Kohout obrátili ve svém otevřeném dopise ze dne 12.10.77 presidentům Titovi a Giscardovi. Svůj obdobný postoj veřejně prohlásilo i 37 bývalých čelných funkcionářů KSČ ve svém "Otevřeném dopise komunistickým a socialistickým stranám Evropy" ze dne 11. 10.77.

Jak se věci se spravedlností a právem mají, uvědomila si i moc. Mluvčí Charty 77 J. Hájk, L. Hejdánka a dále M. Hübl obvolala policii pozvánkami k výslechu na 17.10. na osmou hodinu ranní. J. Hájkovi zároveň i na 18.10. U výslechu jim pak pod hrozbou zadržení nařídila nechodit do soudní budovy a jejího okolí po dobu konání procesu. K témuž sdělení předvedla policie již v neděli 16.10. L. Hejdánka, M. Machovce a několik dalších osob. V pondělí 17.10. pak policie v soudní budově či v jejím okolí, v bytech nebo na pracovištích zadržela a předvedla řadu osob /P- Kohout, L. Vaculík, M. Kubišová, S. Karásek, I. Jirous, L. Pacovský, J. Dienstbier, D. Němcová, V. Novák, J. Hutka a další/. Někteří z nich pak byli po dobu konání procesu zadržováni /Pacovský, Novák, Karásek, Hutka, Dienstbier/ a ostatní po několika hodinách propuštěni s varováním, ať k soudu nechodí. Taková varování se dostalo i A. Šebetové od policie, která stráží od 27.9.77 nepřetržitě jejich byt. Několik dalších osob policie ve dnech konání procesu bezúspěšně hledala. 18.10. pak policie zadržela do skončení procesu ještě Jana Ruala a Julia Tomina. Ve snaze zabránit Pavlu Landovskému v přítomnosti na místě konání procesu, držela jej policie v domácím vězení v jednom pražském atelieru. 18.10., kdy z atelieru odcházel, jej policie zadržela a později rodinným příslušníkům sdělila, že prý se při kázkroku, jehož nebyl nikdo kromě policie svědkem, dopustil trestného činu útoku na veřejného činitele. Obvinění bylo vzneseno a Pavel Landovský je držen pro uvedený trestný čin ve vazbě.

18.10. po skončení procesu se konala v odpoledních hodinách tisková konference mluvčích Charty 77 se zpravodaji západních agentur. Vedle mluvčích /kromě L. Hejdánky - byl ve svém bytě držen policií/ se jí účastnilo i několik dalších signatářů. Světový tisk a veřejnost tak byly seznámeny se všemi okolnostmi procesu i se současnou politickou situací v zemi. Ostatně reakce

světové veřejnosti a význačných kulturních a politických osobností v celém světě nenechala nikoho na pochybách, že by snad někdo chtěl chápat věci tak, jak je předkládá k věření oficiální propaganda. Nebyli to jen H. Böll, G. Grass, A. Miller a jiní známí bojovníci za věc člověka, kdo pozvedli svůj hlas. Velvyslanec Spojených států Artur Goldberg jménem své vlády protestoval na konferenci o dodržování závěrů helsinské konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, která se právě koná v Bělehradě, proti pražskému procesu a označil jej za hrubou provokaci proti konferenci, Křiklavý příklad nerespektování a pošlapávání lidských práv. S obdobnými stanovisky se přihlásila řada dalších západoevropských delegací zastoupených na konferenci v Bělehradě. O tisku západních demokracií ani nemluvě. Tam odsoudili proces i levicové a komunistické listy. Dopisovateli L'Humanité dokonce ani nebylo uděleno vstupní vízum do ČSSR. L'Humanité otiskla 19.10. velký článek, v němž byl proces v Praze oznáčen jako karikatura spravedlnosti nedůstojná socialismu a jako výsměch zdravému rozumu a pravdě; dr. Gustáv Husák je v něm obvinován z porušení slibu, že se nedopustí brutality vůči politickým odpůrcům. Nesouhlas s procesem vyjádřil i list KS Belgie le Drapesu Rouge, jindy věrně tlumočící stanoviska sovětská či československá.

Dne 18.10.77 byl v Chomutově pohřben signatář Charty 77 Josef Kazík. Tento 22 letý dělník spáchal dne 8.10. sebevraždu. Jak uvedl v dopise na rozloučenou, učinil tak výhradně proto, že z hlediska svého systému hodnot odmítl nastoupit výkon vojenské základní služby a domníval se, že vězení, jež by jej čekalo, by nepřežil. Výkonu vojenské služby byl uznán schopným, ač byl několikrát psychiatricky léčen a jeho duševní stav byl nadále na rozmezí neurózy a psychózy. Pohřeb, jehož se zúčastnilo asi 80 lidí, probíhal pod policejním dozorem. Hřbitov byl obstoupen policií a účastníci pohřbu byli i přes hustou mlhu fotografováni. Policie také zabavila stupy věnců. Na jedné z nich byl citát Seneky, vztahující se k tragické smrti zesnulého, a věnováním "Loučí se s tebou underground". Kazíkův přítel, rovněž signatář Charty 77, Miroslav Skalický, byl odpoledne před pohřbem a v den pohřbu zadržován na policii v Chomutově údajně za účelem výslechu, k němuž však nedošlo.

Dne 19.10.77 se v Praze konal pochod solidarity s Jiřím Ledererem. Přátelé J. Lederera, "kterým není jeho osud lhostejný" /tak znělo původní motto pochodu/ se sešli po 17 hod. na Hradčanském náměstí v Praze a společně odešli do Ruzyně /před věznicí, kde je t.č. Jiří Lederer vězněn/. Vzhledem k zostřené policejní represii a vzhledem k výhrůžným vzkazům policie, že proti pochodu zakročí prostřednictvím tzv. Lidových milic, účastnilo se pochodu pouze 17 osob. Na Hradčanském nám. v Praze a 2 hodiny poté na Starém náměstí v Ruzyni bylo přítomno i několik zahraničních novinářů. Pochod proběhl bez incidentu a jeho účastníci dokonce ani neoznámili přítomnost policie.

Ta zatím vyvíjela jinou, nicméně jí vlastní aktivitu. Ve středu 19.10. v 17,00 hod. zadržela a na policejní okrsek v Holešovicích předvedla asi 10 lidí, kteří čekali u bytu prof. Machovce, kde se chtěli zúčastnit jedné z besed o filosofii. Zadrženi /J. Stehlík, T. Holečková, J. Hofman, A. Lederer, I. Dejmál, P. Hejdánková, J. Bednář, J. Battěk a další/ byli podrobeni výslechu, při němž jim byla předstírána vyhláška min. školství a kultury č. 104/65 Sb. ze dne 30.9.65, upravující soukromou výuku umění a cizích jazyků za peníze soukromými osobami. Pomocí této vyhlášky policie dokazovala svoje tvrzení, že prof. Machovec se dopouští nezákonné činnosti, neboť on, tj. policie, považují besedy u něj za výuku a on k ní nemá ve smyslu citované vyhlášky oprávnění. S hodnocením, že se jedná o výuku se tedy vypořádali po svém - tvrzením. To, že vyhláška má na mysli výuku za úhradu, přešli. Poslední úskalí, že totiž vyhláška má jmenovitě na mysli pouze umění a cizí jazyky vyřešili přímo objevitelsky: filosofie je totiž součástí umění. Na vyslychaných se policie snažila získat prohlášení, že se besed u prof. Machovce nebudou dále zúčastnit. To ve velké většině vyslychaní odmítli. Prof. Machovec byl téhož dne několik hodin vyslychán na min. vnitra, kde na něj byl činěn nátlak, aby od besed o filosofii upustil.

Dne 8.10.77 měl v Brně začít vzdělávací program "antiuniverzity" přednáškou Jana Šimsy. Těsně před zahájením jej policie předvedla k výslechu. Studentům shromážděným v jeho bytě však byla přednáška přečtena. Ze jejího

čtení a pak po jejím ukončení, policie vyzvala přítomnou /asi 16 lidí/, aby se rozešli. Pokud prý uposlechnou, nebudou zjišťovat jejich totožnost. Po ukončení přednášky přítomní výzvu přijali a rozešli se. Policie to se svým slibem vydržela jen k nejbližší zastávce tramvaje, kde se jí však účastníci promiechali s jinými občany a tak provedla zátah a pro jistotu zlegitimovala celou re-fýž. K programu "antiumiversity" byli v Brně téhož dne vyslechnuti policíí i docenti Mezník a Jer. Šebata.

Ve druhém říjnovém týdnu proběhlo u okresního soudu v Domažlicích přeli-žení s hlavní skupinou obžalovaných, kteří byli zadrženi při srpnových událo-stech ve Kdyni. Obžaloba je vinila na rozdíl od prvotního obvičení pouze ze spáchání trest. Činu výtrácnictví podle § 202 tr.z. Při přeličení napsala zmínka o tom, že by 2 příslušníci SNB zemřeli na následky zranění z potyček, a škodu, původně ohlášenou na několik milionů, soud stanovil ve výši 18.000 Kčs. Bylo souzeno a odsouzeno 7 osob. Mezi nimi byl i signatář Cherty 77 Viktor Groh, kterému soud uložil trest odnětí svobody na 2 roky. Takovým trestem byl potrestán ještě jeden obžalovaný. Ostatní tresty jsou 14 měsíců /2 obžalova-ní/, 13 měsíců /jeden/ a 12 měsíců /dva/. Ve věci "Kdyně" mají proběhnout ještě další procesy v různých místech republiky podle místa bydliště zjiště-ných účastníků událostí. Týká se to asi 30 dalších osob.

V úterý 11.10. odjeli do Švédska do emigrace signatáři Cherty 77 Jitka Bidlašová a Jiří Pallas; v srpnu emigrovali do Rakouska signatáři prof. Menert a . Prof. Menert hodlá působit na universitě ve Vídni a hodlá požádat o místo vysokoškolského pedagoga holandskou vládu. Žádost o vystěhovalceky pas si pedali také signatáři O. Klokočka a Konápek, u nichž jednání naráží na nějaké úřední komplikace.

V Herolticích /dříve Herborticích/ na Lanškrounsku ve vých. Čechách probíhá od r. 1969 každoročně letní esperantský tábor katolické mládeže z České Třebové. Po letošním táboře, který byl uspořádán v červenci, byli všichni jeho účastníci postupně vyslyšáni StB. Duchovními, kteří se tábora zúčastnili, hrozí odnětí státního souhlasu pro výkon povolání. Podle nepotvrzených zpráv je vedoucí tábora trestně stíhán za svobodu.

Ve dnech 20. a 21.10. se v Praze konal Synod Českobratrské církve evan-gelické. Synod nepřijal mocí požadovaná kárná opatření vůči duchovním své církve. Po dobu jeho konání byl policíí držen mluvčí Cherty 77 L. Hejdnánek. Sama policie mu uvedla, že je tomu tak proto, aby se nemohl synodu zúčastnit.

Ve dnech 20. a 21.10. doručila pošta řadě signatářů Cherty 77 obálku. Již sama adresa uvádějící vedle čísel pořadových i popisná čísla domů jedno-tlivých adresátů ukazovala k jedinému odesílateli, který jediný zná takto přesné adresy - k policíi. Její obsah pak o odesílateli nenechával nikoho na pochybách. Na strojopisném listu papíru podepsaném "Dopis přáteli" a podepsa-ném "Organizace revoluční levice" se policie snažila očernit spisovatele V. Havla /zde nedokázala překročit hranice svého slovníku, nemohouc jej nakonec označit jinak jako "milionáře"/. V závěru této policejní provokace je vyzývá k "podpoře skutečně revolučních akcí" a volá po "skutečných a pevných vůdcích". Zde se znovu projevil snaha policie, zřejmá již ze zářijových výalechů J. Hájka, F. Uhla, I. Dejmala a řady dalších; přeznít názorové rozdíly uvnitř hnutí Cherty 77 ve vzájemnou nedůvěru a upory a vyvolit jich k dezaktivizaci hnutí a k usnadnění represe proti jednotlivým signatářům a některým jejich skupinám.

Filozof Julius Tomín, zadržovaný 18.10. před soudní budovou na Karlově nám. v Praze a držený na policíi do skončení zmíněného procesu, měl být v pátek 21. října znovu předveden na policíi. Příslušníkům SNB, kteří pro něj přišli do jeho bytu, však oznámil, že nikam nepůjde, chtějí-li jej předvést, pak jej musí odnést nebo odvléct, ale dobrovolně se na takovém nedůstojném za-cházení s lidmi účastnit nebude. Policie odešla a vrátila se s rádnou před-volánkou k výsledku na pondělí 24.10. J. Tomín se rozhodl, že na policíi nepůjde a v případě, že bude předveden, zahájí desetidenní hladovku počínaje dnem předvedení či zadržetí, neboť není možné, aby bylo nadále s občany nakládáno podle neomezené libovůle policejních orgánů. Ze výalech 24.10. se nedostavil a policie jej zatím navštívila jen ve středu ve věci jeho filozo-fické činnosti.

Ve dnech 21.-23.10. se konalo v turistickém středisku na švýcarsko-německé hranici na břehu Bodamského jezera sympozium o Chartě 77 a jejím významu pro čs. politickou emigraci. Sympozium uspořádala vrcholná organizace čs. politické emigrace Přední sbor pro otázky míru a bezpečnosti v Evropě. Na dotazy přítomných a zúčastněných zpravodajů, týkající se Charty 77 a politické situace v CSSR odpovídal host sympozia signatář Charty 77 dr. J. Krejčí z Ostravy, žijící od července v emigraci ve Vídni. Účastníci sympozia odeslali a zveřejnili svůj protest proti výsledkům procesu s O. Ornestem, J. Ledererem, F. Pavlíčkem a V. Havlem.

Dne 25.10. byl po 17 hod. v klubu SSM v Michalské ulici na vernisáži výstavy umělce Jiřího Laciny z Pardubic zadržen Ivan Jirous. Po oficiální zahajovací řeči se přihlásil o slovo s tím, že je historikem umění a uměleckým vedoucím hudební skupiny The Plastic People of the Univers a chtěl říci několik slov o J. Lacinovi. Vedoucí klubu SSM se jej snažila vykázat z místnosti a žádala o pomoc přítomné pořadatele SSM. Na intervenci J. Laciny byl spor urovnán a I. Jirous uvedl několik vzpomínek na osobní kontakt a první spolupráci na počátcích tvorby J. Laciny. Po skončení oficiálního zahájení použil I. Jirous v soukromém rozhovoru výrazu "buržoasní kráva", který si vedoucí klubu SSM vztáhla na sebe a přivolala hlídku SNB. Ivan Jirous byl zadržen a posléze obviněn z výtržnictví. Prokurátor má nyní rozhodnout, zda k naplnění skutkové podstaty zmíněného trestného činu došlo. I. Jirous byl již pro svou uměleckou činnost dvakrát soudně trestán jako výtržník. Z posledního výkonu trestu se vrátil 8.9.1977, kdy si odpykal trest 18 měsíců jako vedoucí skupiny Plastic People.

Od počátku roku je neustále držen pod policejním dozorem Fr. Kriegel. Od 27.9. je pod ostrým policejním dohledem držen další signatář Charty 77 Petr Uhl. Policie nepřetržitě střežící jeho byt legitimuje všechny návštěvy, které pak předvolává k výslechům, kde je varuje před P. Uhlem a jeho přáteli, sděluje jim, že činnost P. Uhla je na hranicích legality, či je nezákonná nebo dokonce, že se dopouští trestné činnosti a bude "zavřenej", dále chce po vyslyšených, aby vypověděli o důvodech své návštěvy a tlumočili obsah rozhovorů, které u P. Uhla vedou jiné osoby, aby P. Uhlé nadále nenavštěvovali, jsou někdy provázeny snahou policie získat podepsanou písemnou formou takového prohlášení od vyslychaných. Ve čtvrtek 27.10. nebyl policejní dozor P. Uhla zvláště tvrdé podoby. Přátelé, jež jej chtěli navštívit, byli již u vchodu do domu legitimováni a bylo jim řečeno, že P. Uhlé navštívit nemohou; chtějí-li, mohou odejít, jinak že budou zadrženi.

V posledních dnech jsou lidská práva pošlapávána nejhrůznějším způsobem. Aktivita represivních orgánů moci se značně zvýšila. Pokračuje nadále propouštění signatářů Charty 77 a jejich rodinných příslušníků ze zaměstnání a jsou jim odebírány cestovní doklady /o tom se podrobně zmíníme v příští zprávě./ Represe však nemůže potlačit boj za věci člověka.

Je v našich silách nenechat se mocí vmanipulovat do vzájemných sporů a při názorové různosti se společně zasazovat o dodržování zákonů a respektování lidských práv. Tuto vůli v nás zvýšená represe posledních dní právě jen a jen utvrzuje.

V Praze dne 28. října 1977